

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

Štev. 11

Ptuj, dne 23. marca 1962

CENA 20 DIN

Letnik XV.

Predlog družbenega plana in proračuna pred zbori volivcev

V času po 20. marcu tega leta je zajela območje ptujske občine živahna razprava o predlogu družbenega plana in proračuna za leto 1962.

Organizacijsko je letos vprašanje zborov volivcev v ptujski občini zajeto nekoliko drugače kakor prejšnja leta. Te dni so na sedežih šolskih okolišev zbori aktivistov vseh organizacij dotičnega področja: odbornikov občinskega in krajevnih odborov, članov odborov SZDL, članov šolskih odborov in funkcionarjev vseh družbenih organizacij, ki obravnavajo v prisotnosti načelnika tajništva občinskega ljudskega odbora predlog letošnjega družbenega plana in proračuna za leto 1962.

Ni misliti, da bo s takšno organizacijo zborov že rečena v pogledu razprave o planu in proračunu tudi zadnja beseda. Gre za to, da na teh zborih navzoči politično in sploh družbeno aktivni ljudje s terena odnesejo na svoja območja zborov volivcev čim globlje poznavanje predloga plana in proračuna in da pozneje na zborih volivcev zainteresirajo za reševanje problemov v občini čim širši krog državljanov. Gre za to, da bo razprava o planu in proračunu zajela čim širše plasti volivcev in da bodo ti lahko s svojimi predlogi, pripombami in mnenji vplivali na obstoječi predlog plana, na takšno njegovo modifikacijo, kakršna interesom volivcem najbolj ustreza.

SKLADI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Ob letošnjem predlogu plana in proračuna gre za več stvari. Vsekakor je potrebno omeniti v tem pogledu, da je bil perspektivni plan v številkah v zadnjem času volivcem že dvakrat predstavljen, medtem ko gre sedaj za takšno obrazložitev plana, da bo njegova vsebina dostopna slehernemu volivcu. Realizacija plana občine bo namreč zahtevala resno zavzemanje volivcev na delovnih mestih v kmetijstvu kot v industriji, skratka povsod, kjer naši delovni ljudje ustvarjajo narodni dohodek.

Precejšnja novost letošnjega proračuna je ustanovitev skladov krajevnih skupnosti (odborov). Skladi bodo dobivali sredstva med drugim tudi s proračuna občine, in sicer v določeni odstotku (3,5%) od vplačanih občinskih določ. Ta sredstva bo banka sama odvajala na posamezen tekoči račun krajevnih skupnosti in bodo te lahko po lastnem predračunu izdatkov skozi leto črpale iz tega računa sredstva za svoje potrebe. S tem v zvezi je potrebno vsekakor omeniti, da s temi sredstvi ne bo mogoče že kar v prvem letu kriti vseh potreb v kraju, je pa zagotovljena krajevni skupnosti določena perspektiva gospodarjenja v kraju, ker bodo ostala sredstva, ki bodo eventualno presežala potrebe v tekočem letu na račun krajevnih skupnosti, za potrebe v naslednjem letu.

Na zborih volivcev gre tudi za podrobno obrazložitev nejasnosti v zvezi s predpisovanjem davčnih obremenitev, posebno občinskih določ, za obravnavanje problemov v zdravstvenem zavarovanju kmečkega prebivalstva, kakor tudi za vprašanje razširjenega zavarovanja kmetičev. V bodoče bi naj tudi določena vprašanja socialnega varstva prenesli na krajevne skupnosti. Ta in druga vprašanja, posebno na se obravnavanje in tolačenje že izdanih občinskih določ, bo široko področje razprav na zborih volivcev.

PRORAČUN 1962: MILIJARDA IN 42 MILIJONOV DIN

Volivce pa bodo gotovo še prav posebej zanimale postavke predloga proračuna, ki bo znašal okrog milijardo in 42 milijonov dinarjev. V tem znesku je vištev tudi šolski sklad, ki bo absorbiral poleg sredstev iz svojih dveh

lastnih virov dohodkov v višini 144 milijonov dinarjev še participacijo na vseh ostalih virih dohodkov ljudskega odbora z zneskom 293 milijonov dinarjev. Potrebno je seveda poudariti, da so sredstva iz te druge postavke v navedeni višini le okvir in da so, če bi se želeli natančneje izraziti, odvisna od naporov delovnih ljudi v občini, od ustvarjenega narodnega dohodka. Vsekakor je potrebno tudi omeniti, da vsota 437 milijonov (144 + 293) predstavlja 39% predvidenih proračunskih dohodkov ali 31% vseh dohodkov ljudskega odbora.

Šolski sklad bo tako uspel za-

gotoviti iz teh sredstev 20% povečanje osebnih dohodkov glede na lanskoletno potrošnjo, 10% povečanje materialnih stroškov, poleg tega pa bo še možno pokriti amortizacijo, ki je šole doslej niso poznale.

ZA INVESTICIJE IZ PRORAČUNA: NIČ

Glede na tako veličanske izdatke samo za šolstvo in če ne upoštevamo drugih proračunskih izdatkov, letos ne bo moč računati na neke investicije iz proračuna. Investicijski sklad občine pa bo razpolagal letos le z 213

milijoni dinarjev, ker so ostala njegova sredstva še vedno pod zaporo.

Od navedenih 213 milijonov bi naj po predlogu dobilo kmetijstvo 50 milijonov, industrija 52 milijonov in gostinstvo 79 milijonov to pa le v primeru, kolikor si bodo koristniki pridobili dodatna sredstva iz zveznih, republiških in okrajnih investicijskih skladov. Pri tem bo ostalo še vedno odprto vprašanje razvoja obrti, trgovine, ptujskih komunalnih potreb, novega poštnega postopja in drugih perečih problemov, ki vsak dan bolj kličejo po rešitvi.

Pravilniki o delitvi sredstev odražajo stopnjo razvoja podjetja

V ponedeljek, 19. marca 1962, je obravnaval Zbor proizvajalcev Občinskega ljudskega odbora Ptuj na redni seji pravilnike o delitvi čistega dohodka in pravilnike o delitvi osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah.

Tokrat so bili v obravnavi pravilniki Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo, Tovarne volnenih izdelkov Majšperk, Tovarne strojil, Majšperk, Ptujске tiskarne Ptuj, Opekarne Zabjark. Podjetja za popravila voz JZ Ptuj, trgovskih podjetij »Panonija«, »Merkur«, »Perutnina« in »Sadjar« Ptuj. Prvič je zbor zasedal v zvezi s pravilniki že 15. februarja 1962. Tudi tokrat so bili na seji predstavniki gospodarskih organizacij, katerih pravilniki so bili v obravnavi.

Vsebinska 16 obravnavanih pravilnikov in okrog 50 pravilnikov, ki še čakajo na obravnavo, kaže na dve skupini gospodarskih organizacij. Prva skupina je s svojimi pravilniki in ukrepi za zgled resnega dela vsem ostalim organizacijam. Ekonomskim enotam in njihovim organom upravljanja priznavajo brez vsakega zadržka sposobnost izvrševanja nove funkcije upravljanja v nadaljnji decentralizaciji delavskega samoupravljanja. Nanje so tudi prenesli razne pristojnosti. V gospodarskih organizacijah s popolnimi pravilniki kot je v Tovarni glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo, v Tovarni volnenih izdelkov Majšperk, v Podjetju za popravila voz JZ v Ptuiu, v Strojnih delavnicah OZZ, v Pekarni in mlinu »Vinko Reč« Ptuj, pri »Perutnini« Ptuj in pri »Eektrokovinarju Ptuj so nastale vse notranje organizacijske spremembe, ki jih vsebuje pravilnik. Prva skupina podjetij se je lotila dela v zvezi s sestavljanjem novih pravilnikov v svojem in smelostjo, ki je potrebna pri tako važnih spremembah, ko se poslavljamo od prejšnjega, nepopolnega in prehajamo k novemu, boljšemu.

Druga skupina gospodarskih organizacij pa je ostala nekako na pol poti s pravilniki ali nekoliko dalje in tudi niso dosegli popolne decentralizacije in reorganizacije, ki sta pač še vedno odvisni od nadaljnega razvoja. Med drugim so si pa postavili še tako široka merila za oblikovanje dohodka in za formiranje samih skladov, da jim bo ob obstoječem kadru in ob obstoječi organizaciji težko zmagovati vse analize, ki so potrebne za dosledno izvajanje pravilnikov.

Pri tej drugi skupini je vzrok več okoliščin, ki so jih zadrž-

le, da so ostali pri pravilnikih na pol poti. Brez posledic ni, da v nekaterih organih samoupravljanja in v drugih političnih organih v gospodarskih organizacijah niso temeljito preučili navodil in smernic, ki jih je dal zbor proizvajalcev. Opuščali so reorganizacijo uprave, ekonomske enote niso prenesli pristojnosti niti na njih organe, ali pa so na nje prenesli premalo pristojnosti oziroma samostojne, ki se tičejo delovnih razmerij.

Značilno pri nepopolnih pravilnikih pa je, da vsebujejo še precej starega, nekaj preživlega iz prejšnjih pravilnikov namesto načel in teženj novega gospodarskega sistema. Pri obravnavi takih pravilnikov

najnovejše

Danes prva seja popolne alžirske vlade

Včeraj so prispeli v Rabat ske vlade Ben Bela in štirje podpredsednik začasne alžirski drugi ministri vlade, ki so bili od oktobra 1956 zaprti v Franciji. V Rabatu jim je več sto tisoč ljudi priredilo veličasten sprejem. Pozdravila sta jih maroški kralj Hasan II. in predsednik začasne alžirske vlade Benheda.

V Rabatu bo danes popoldne seja začasne alžirske vlade, in to prvič v popolni sestavi, ker bodo na njej sodelovali tudi podpredsednik Ben Bela in ostali alžirski ministri, ki so se vrnili iz francoskega zapore.

Lunine spremembe in vremenska napoved

za čas od 24. do 31. marca 1962 Lepo, hladno in vetrovno vreme. Poslabšanje vremena bo nastopilo okrog 30. marca. Zadnji krajec bo v četrtek, 29. marca, ob 5¹¹.

»Tednik« izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24. nov. 1961 dalje na predlog Občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož

Izdaja »Tednik« zavod s samostojnim financiranjem

Odgovorni urednik: Anton Bauman

Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8
Telefon 156, čekovni račun pri Narodni banki Ptuj št. 804-19-1-206

Rokopisov ne vracamo
Tiska Mariborska tiskarna Maribor
Celotna naročnina za tuzemstvo 1000 din, za inozemstvo 1500 din

Delegaciji začasne alžirske in francoske vlade sta v nedeljo popoldne v Evianu podpisali sporazum. Naslednjega dne natančno ob 12 uri so v Alžiru ustavili vse vojaške operacije. Podtalna armada OAS je sicer nadaljevala s terorističnimi dejanji — njen voditelj, bivši general Salan je celo »prevzel« poveljstvo nad francosko armado in napovedal »boj do konca« —, toda dejstvo je, da je skoraj sedemdesetletne vojne s tem dnem konec.

ZMAGA ALŽIRSKEGA OSVOBODILNEGA GIBANJA

Francija je preživela od dne, ko je alžirsko ljudstvo prišlo

Predsednik začasne alžirske vlade Benheda

TE DNI PO SVETU

za orožje v težnji, da se osvobodijo kolonialnega suženjstva, skozi več razvojnih faz. Predsednik de Gaulle je takoj po prevzemu oblasti skušal doseči francosko zmago v Alžiru s pomočjo vojaške sile, toda kmalu se je prepričal, da s tako metodo ne bo

uspel. Osvobodilno gibanje se je močno vkoreninilo med alžirskim ljudstvom in ga še tolikšno nasilje ni moglo uničiti.

Alžirska vojna je kmalu postala širše mednarodno vprašanje, a ne zgolj »francoska zadeva«, kot so to skušali prikazati v Pa-

rizu. Predsednik de Gaulle je zaradi tega sprejel edino razumno in za svobodoljubno Francijo tudi edino mogoče rešitev — priznanje alžirskemu narodu pravico do samoodločbe. S svojo odločitvijo pa si je nakopal sovraštvo tistih, ki so spočetka videli v njem urisničevalca ideje o »francoskem Alžiru«.

In prav zaradi močnega notranjega nasprotovanja, ki je dobilo svoj najpopolnejši odraz v podtalni organizaciji OAS, se je reševanje alžirskega problema močno zavleklo. Bilo je potrebno mnogo neuradnih in uradnih stikov tajne ali javne narave, preden je prišlo do zbiranja nazorov in do podpisa sporazuma.

KAJ PRINAŠA SPORAZUM

Uradno imenujejo sporazum Splošno deklaracijo, ki obsega pet poglavij. Prvo poglavje govori o javni oblasti v tako imenovanem prehodnem obdobju, ki bo zagotovila red in mir ter pripravila vse potrebno za referendum o tem, ali naj bo Alžir povsem neodvisen povezan s Francijo. Govori tudi o tem, kdo izmed francoskih državljanov ima pravico sodelovati pri tem referendumu. Referendum naj bi izvedli najpozneje v šestih mesecih.

Bodoči neodvisni Alžir bo užival vse suverene pravice. Izbral si bo tudi lahko tak političen in družbeni red, kakršen ustreza željam alžirskega naroda. Francozi, ki bodo lahko ostali v Alžiru, bodo imeli iste pravice kot

domačini. Uporabljali bodo lahko francoski jezik v stikih z oblastmi in predstavniškimi organi.

Neodvisni Alžir bo užival gospodarsko in tehnično pomoč Francije, posebno pri izkoriščanju rudnih bogastev Sahare. Francija bo dobila za 15 let v

najem vojaško oporišče Mers el Kebir ter letališča in druga oporišča. Stevilo francoskih čet bo do takoj zmanjšalo na 80.000 mož, ostale pa se bodo umaknile iz Alžira v roku 12 mesecev.

Vsa neresena vprašanja, ki jih

(Nadaljevanje na 2 strani)

Nekaj članov začasne alžirske vlade, med njimi podpredsednik Benheda

Občinski odbor SZDL Ormož o planu in proračunu

Dne 16. marca t. l. je bila v dvorani delavske menze »Abonent« v Ormožu za leto 1962. Vstrajal je na tem, da so člani SZDL dolžni za izvedbo postavljenega plana vložiti vse sile, prav tako važna naloga članov SZDL pa je, da prispevajo k pravilnemu tolaženju in nenehnemu pojasnjevanju nalog plana, da bi ga čimprej realizirali. Predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Novak Franc je v razlagi družbenega plana in proračuna občine Ormož omenil, da si komuna mora zagotoviti potrebna finančna sredstva glede na zakonite možnosti. Občina dobiva vedno večje kompetence in prevzema dolžnosti za izvajanje zakonov, zato pa potrebuje vedno več sredstev. Za nadaljnji razvoj vse dejavnosti v komunah in nje same so potrebna ogromna sredstva. Zato je potrebno zvišati občinsko doklado za 2%. Oba zbora obč. ljudskega odbora sta na svoji zadnji seji sprejela odlok o zvišanju davka na vino na maloprodajo. S tem se bodo dohodki občine zvišali za 17.800.000 din. Potrošniki s tem ne bodo prizadeti, kajti zvišali so se tudi mesečni prejemki. Letos je predvideno izvajanje obvezne tuberkulizacije goveje živine v občini in melioracija lešniške doline, ker bo veterinarska služba samo s takimi ukrepi zatrla metiljavost.

TEMELJITA ANALIZA PREDLAGANIH SPREMEMB

Predstavnik okrajnega odbora SZDL tov. Modec je menil, da je za vse predlagane spremembe v družbenem planu potrebno izvršiti temeljito analizo. Poudaril je, da je ormoška občina v kmetijskem pogledu najbolj razvita v okraju. Prav zato je komuni potrebno pomagati. V razpravi je pojasnil nadaljnje usmerjanje SZDL kot najširšo pobudnico pri uresničevanju družbenih ciljev. Vložiti je potrebno vse sile, da bi zasebne proizvajalce zainteresirali, da se bodo posluževali agrotehničnih sredstev. Opozoril je na to, da nekateri proizvajalci na občinskem območju razpolagajo z mehanizacijo, ki pa je ne uporabljajo samo na svojih površinah, temveč tudi na površinah svojih sosedov ter znancev — privatnih kmetovalcev. Na ta način škodujejo družbenemu sektorju, ki zaračunava usluge mnogo dražje, ker mora plačevati za stroje obveznosti. V občini je potrebno hitreje razvijati industrijo v neki obliki kooperacije, da se bo lahko zaposlila odvisna delovna sila.

USPEHI V KMETIJSTVU

Tovariš Ratek je v diskusiji poudaril, da je kmetijsko gospodarstvo lani doseglo razveseljive uspehe, da pa letos tudi ne bodo manjši. V kombinatu je zaposleno mnogo delovne sile, ki je še vedno ni mogoče zamenjati z mehanizacijo, kot posestvo z njo razpolaga, posebno v sadjarstvu

in vinogradništvu. Kmetijski kombinat namerava letos zgraditi pitališče za 5000 kom pitalcev. Pri uresničevanju plana je treba stremeti za dvig življenjskega standarda zaposlenih delavcev, če hočemo vzbuditi interes za zvišanje delovnega učinka. Menil je, da je tudi kmetijskega delavca potrebno plačati po vložnem delu in uspehu v gospodarski organizaciji. Matija Paj-

nikar je v razpravi omenil, da je urejevanje komune interes vseh prebivalcev, zaposlenih na območju občine in izven nje, zato naj bi občinsko doklado zvišali enako za oboje.

Predsednik občinskega odbora SZDL je ob zaključku seje poudaril, da se je potrebno vztrajno boriti za uresničitev postavljenih nalog. RDR

Z AVTOMOBILOM V HIŠO

Včeraj se je v vasi Strmec pri Rogatecu zaletel s fiatom v hišo Drago Cernetič iz Celja. Nesreča se je zgodila zaradi spolzke ceste na ovinku, tako da je vozilo zaneslo Poročajo, da je avtomobil deloma prefil steno in pokukal v hišo. Na vozilu je škoda za nad 200.00 dinarjev, medtem ko sta voznik in sopotnica le laže poškodovana.

Nov park v središču Trbovelj

Zadnje dni februarja so začeli v Trbovljah na Trgu revolucije med poslopjem Narodne banke, spomenikom revolucije in restavracije Turist urejevati obsežen park. Vzporedno s tem bodo uredili tudi prostor ob spomeniku revolucije. Prav bi bilo, če bi ob teh delih uredili še razsvetljavo spomenika. -an

DR. JOSIP HRNČEVIČ O SPREMEMBAH KAZENSKEGA ZAKONIKA

Poostrene kazni za izdajanje poslovnih tajnost!

Ti ukrepi niso naperjeni proti kritiki in nočejo zmanjševati pravilnega obveščanja javnosti

BEOGRAD, 22. marca. — Sekretar zveznega izvršnega sveta za pravosodje posle dr. Josip Hrnčević je v svoji izjavi novinarjem o spremembah v kazenskem zakoniku, ki jih je sprejela na zadnjem zasedanju zvezna ljudska skupščina, povedal, da so za izdajanje zaupnih podatkov predvidene visoke kazni.

naredile zaradi površnosti, so lahko kaznovane s tremi meseci zapora.

Ni se treba bati, da bi sodišča preširoko določala kateri podatki so zaupni, je dejal tov. Hrnčević. Če bi nižja sodišča res take napake delala, jih višja še vedno lahko odpravijo. Pri presoji omenjenih kaznivih dejanj pa bomo vsekakor upoštevali tudi nagibe in pobude ljudi, ki so jih storili.

Dr. Hrnčević je poudaril, da spremembe v kazenskem zakoniku nikakor nočejo zmanjševati pravilnega obveščanja javnosti o političnih in gospodarskih dogajanjih. Sprejeta spremembe prav tako niso nikakor naperjene proti kritiki, ki

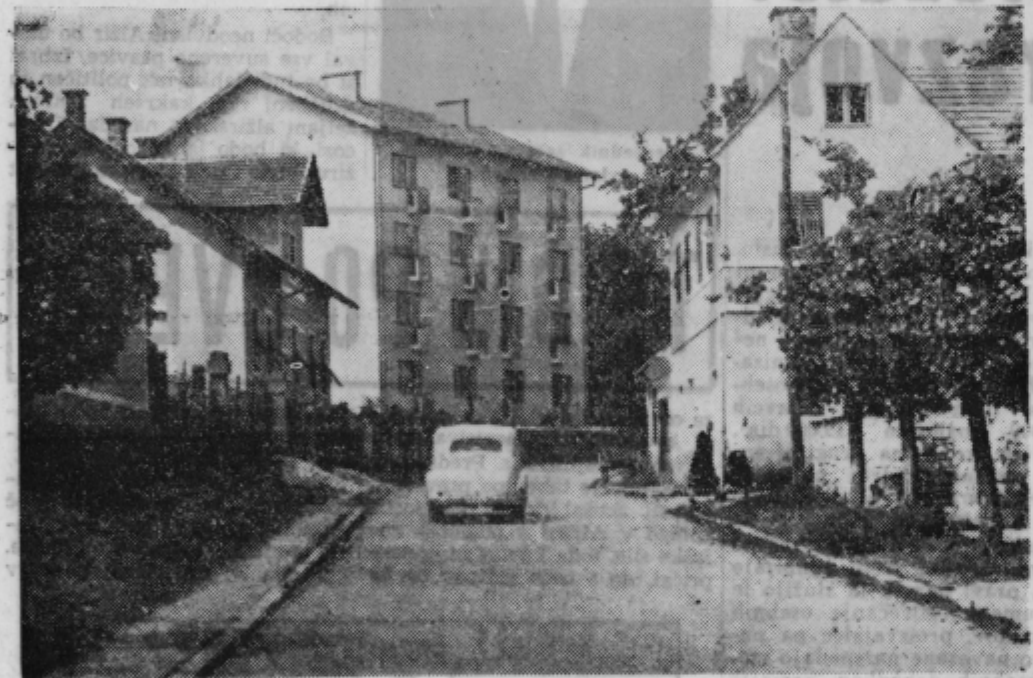
je v našem življenju gojimo, in ne smejo vplivati na omejevanje pravic javnosti, da je obveščena o problemih in pojavih v procesu našega demokratičnega razvoja.

Na pripombo novinarjev, da bi posamezne gospodarske organizacije utegnile zapreti vrata tisku z utemeljitvijo, da je skrivnost tudi tisto, kar ni skrivnost, je dr. Hrnčević pojasnil, da bodo to storili samo tisti, ki tudi že sedaj ne žele, da bi javnost zvedela, kaj se dogaja v njihovih kolektivih, skratka tisti, ki se boje družbene in javne kritike.

● V Avstriji nov atomski inštitut

Avstrijski prosvetni minister dr. Heinrich Drimmel je včeraj odprl nov atomski inštitut in spustil v pogon jedrski reaktor za raziskovalno delo na avstrijskih univerzah.

To je prvi reaktor v Evropi s krajšimi impulzi od ene sekunde in z visoko stopnjo radiacije, ki so potrebni pri posebnih znanstvenih raziskovanjih.

ORMOŽ — SKOLIBROVA ULICA

AMNESTIJA V PRAKSI

Izšlo je navodilo za izvedbo zakona o amnestiji ☆ O amnestiji bodo odločale posebne komisije

V »Uradnem listu FLRJ« je izšlo navodilo za izvedbo zakona o amnestiji; veljati bo začelo osem dni po objavi.

Ce je kazenski postopek uveden, ni pa še končan s pravno močno sodbo, bo organ, ki postopek vodi, po uradni dolžnosti izdal sklep, s katerim bo ta postopek ustavil, če so izpolnjeni zakoniti pogoji za amnestijo.

Vsaka oseba, proti kateri je v teku kazenski postopek, pa še ni pravno močno obsojena ali se izvrševanje kazni še ni začelo, lahko zahteva od sodišča, pred katerim poteka postopek, da uporabi v njenem primeru določila zakona o amnestiji. Če je postopek še v fazi porizvedb, pošlje to zahtevo javnemu tožilcu.

Javni tožilec je dolžan, da v osmih dneh po prejemu zahtevka izda odločbo o amnestiji ali pa obvesti prošilca, da do amnestije ni upravičen.

● IMENOVANJE KOMISIJ

Za obsojene osebe, ki prestajajo kazen v kazensko poboljševalnih domovih ali na so na porojnem dopustu, izda odločbo o amnestiji posebna komisija. To komisijo imenuje republiški sekretariat za pravosodno upravo in šteje tri člane. Predsednik komisije je sodnik republiškega vrhovnega sodišča.

Odločbo o amnestiji za obsojene, ki prestajajo kazen v zaporih, izda komisija, ki jo prav tako imenuje republiški sekretariat za pravosodno upravo; predsednik komisije je vršilec ali sodnik okrajnega sodišča.

Ko komisija izda odločbo o amnestiji, se obsojenec vrne prostost, ne da bi čakal na pravomočnost odločbe. Obsojenec, ki sedi, da bi morala komisija tudi zanje izdati odločbo o amnestiji, se lahko obrne na prošilca na komisijo. Če komisija meni, da ne izpolnjuje pogojev za amnestijo, jih

bo o tem obvestila, ne bo pa zavrnila njihove zahteve. Obsojenec lahko v tem primeru pošlje prošnjo republiškemu vrhovnemu sodišču. Tako prošnjo pošlje obsojenec vrhovnemu sodišču prek uprave kazensko poboljševalnega doma.

AMNESTIJA PRED VOJAŠKIMI SODIŠČI

Za tiste, ki so obsojeni za dve ali več kaznivih dejanj, pa niso vsa dejanja z amnestijo, komisija ne bo izdala odločbe o amnestiji, ampak o tem obvestila sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, naj ono odloči o amnestiji in izreče sodbo v smislu čl. 377 zakonika o kazenskem postopku.

Določila navedila za izvedbo zakona o amnestiji veljajo z nekaterimi dopolnitvami tudi za osebe, ki so storile kazniva dejanja, za katera so pristojna vojaška sodišča. Če obsojenec prestaja kazen v vojaškem sodnem zaporu, izda odločbo o amnestiji komisija, ki jo imenuje državni sekretariat za narodno obrambo.

AMNESTIJA IN ZAPLEMBA PREMOŽENJA

Ce teče na dan, ko je izdana odločba o amnestiji, postopek za izvršitev denarne kazni, se bo le ta ustavil, če vplačanih zneskov pa ne bodo vrnili.

Amnestija ne posega v odločbe in ukrepe za zaplenbo premoženja, niti ne velja za kazen zaplenbe premoženja. Kazen ostane in se mora izvršiti, če premoženje še ni bilo odvzeto. Prav tako amnestija ne posega v pravne posledice obsojbe, ker le niso zajete v zakonu o amnestiji.

● »Deveti krog« v Oslu

Norveška časopisna agencija NIB poroča, da bodo v Oslu aprila prikazali jugoslovanski igrani film »Deveti krog«. Agencija, ki to premiero imenuje »Izreden filmski dogodek«, poroča, da bo ob tem času prispel v Oslu tudi režiser filma Franče Stiglic.

Te dni po svetu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Deklaracija ne vsebuje, bosta obe deželi rešili na miroljubnem način. V primeru spora bosta pripravljena zahtevati arbitražo. Če ne bi tudi tako dosegli soglasja, se bosta obrnili na Mednarodno sodišče pravice v Haagu.

Za vsa dejanja, ki so jih opravili do dne podpisa sporazuma, je razglašena amnestija. V Alžir se bodo lahko vrnili vsi begunci iz tujine.

Takoj po referendumu bo Francija priznala Alžiru popolno neodvisnost, kolikor se bi ljudstvo izreklo za popolno neodvisnost in sodelovanje s Francijo. Prenos oblasti bodo opravili takoj.

VELIK ODMEV PO SVETU

Med državniki, ki so prvi poslali predsedniku časne alžirske vlade Ben Hedu in predsedniku De Gaulle pozdravno brzojavko, je bil predsednik Tito. V njej je izrazil veliko zadovoljstvo jugoslovanskih narodov ob sklenitvi sporazuma, ki predstavlja zgodovinski dogodek in dokaz državniške modrosti. Ugodne ocene ob tem dogodku je dal ves svetovni tisk z rednimi izjemami skrajne desnice. Miroljubni svet si samo želi, da bi čimprej odločno ukrotili Salanovo »pozicijo« in s tem prinesli Alžiru zares popoln mir.

Gradnja stanovanj v lanskem letu

Po podatkih Zveznega zavoda za statistiko, objavljenih v Indeksu 1962, št. 3, so lani proizvajalci družbenega sektorja (po podatkih, vzeti iz tromesečnih poročil podjetij, ki so v letu 1960 zgradila 82% vseh stanovanj v družbenem sektorju), dogradili 36.116 stanovanj s površino 1.765.828 kvadratnih metrov, kar pomeni v primerjavi z letom 1960 povečanje pri številu novo pridobljenih stanovanj za 24,1%, pri površini pa za 26,4%. To je veliko večji prirastek, kot je bil ugotovljen v letu 1959 do 1960, kar dokazuje znatno povečanje stanovanjske graditve lani.

Po ljudskih republikah je bilo lani in leta 1960 zgrajenih stanovanj s površino:

Iz teh podatkov je razvidno, da se je lani najbolj povečala dogradnja stanovanj v Hrvaškem in v Srbiji, predvsem v ožji Srbiji ter končno v Črni gori.

Nadalje so objavljeni tudi podatki o številu in površini nedograjenih stanovanj ob koncu posameznih let, ki kažejo razveseljivo zmanjšanje števila in površine nedograjenih stanovanj. To dokazuje velik napredek v gradnji in drugi operativi, s tem pa tudi veliko boljše obete za pridobitev novih stanovanj v bližini prihodnosti. Koefficient nedokončanih stanovanj (primerjava števila oziroma površine nedograjenih stanovanj ob koncu leta s številom zgrajenih stanovanj oziroma površin) kaže,

da je bil v zadnjih dveh letih v vsej državi koefficient naslednji:

Stanovanja	Površina		
1960	1961	1960	1961
1,98	1,44	1,91	1,48

Število oziroma površina nedograjenih stanovanj so se zmanjšali zlasti na Hrvaškem, v manjši meri v Sloveniji in v Bosni, medtem ko je bilo v Srbiji nedokončanih več stanovanj kot konec prejšnjega leta, kar velja zlasti za ožjo Srbijo in zlasti za Beograd.

● Teheran: iranski šah bo obiskal ZDA

Iranski šah Riza Pahlevi bo 10. aprila na vabilo predsednika Kennedyja obiskal ZDA. To so danes uradno sporočili v iranski prestolnici.

	Število stanovanj		Površina v tis. m ²	
Srbija	9.805	11.588	487	572
Hrvaška	5.660	9.068	279	454
Slovenija	5.276	6.381	242	309
Bosna in Hercegovina	5.689	6.107	259	281
Makedonija	2.146	2.116	101	105
Črna gora	539	856	27	45

Danes bo Adolf Eichmann, obsojen na smrt, vnovič stopil pred sodnike. Yitzhak Olshan (na sliki desno) bo predse doval petčlanskemu sodišču, ki bo odločalo o Eichmannovem prizivu. Eichmann je sedaj v zaporih Ramle, ki jih vidimo na sliki zgoraj.

Tudi v Podvincih bode gradili gasilski dom

GASILKA VAJA

Gasilsko društvo v Podvincih se je tudi odločilo za aktivnost po zgledu mnogih drugih gasilskih društev v občini Ptuj s tem, da je sklenilo zgraditi gasilski dom v velikosti 20 krat 10 m, ki bo služil tehničnim potrebam društva, še bolj pa splošno izobraževalnim in ostelim potrebam organizacij in društev. Tudi v Podvincih se bodo lahko zbirali ob raznih priložnostih in praznovanjih in se bodo lahko razveselili po napornem delu in vsakdanjih skrbeh.

Nov gasilski dom v Podvincih bo imel garažo, ki bo lahko tudi prostor za prireditve, sejno sobo, garderobo, sušilni stoj in sanitarije.

Za graditev je že vse v teku pri občinskem ljudskem odboru v Ptujju pa tudi pri občinski in okrajni gasilski zvezi Ptuj in Maribor, kar se tiče lokacije, gradbenega dovoljenja in same zgrad-

be ter njene notranje raporeditve. Med prebivalstvom se že zbirajo prijave, kako bo kdo podprl graditev doma, ta z lesom drugi z vožnjami, tretji z delom, z denarjem itd.

Za Podvince bo gasilski dom velikega pomena, zato pa tudi kaže vse prebivalstvo za njegovo graditev vse razumevanje. Računajo, da jim pomoči tudi ne bo odrekla KZ in vse gospodarske organizacije, ki imajo razne poslovne stike s Podvinci v zvezi z odkupom kmetijskih pridelkov in živine.

Z dovršenim gasilskim domom se bo v Podvincih začel čas raznih možnosti vsestranskega udejstvovanja vseh društev na tem območju, ki jim je napredno izobraževanje in razvedrilo glavni namen. Na domačem odru v Podvincih bodo večkrat pokazali svoje sposobnosti tudi učenci, ki imajo vedno mnogo gledalcev.

Središče

SEMINAR ZA VODJE SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Občinski sindikalni svet v Ormožu je sklenil pripraviti enodnevni seminar v delavski restavraciji »Abonent« v Ormožu. Namen seminarja je, usposobiti določene člane sindikata za vodje sindikalnih podružnic, da bodo sposobni voditi delo na svojem območju. Udeleženci seminarja bodo iz vseh področij občine.

SEMINAR ZA VODJE AKTIVOV LMS

V delavski restavraciji v Ormožu je bil, 19. t. m., seminar za predsednike in sekretarje aktivov LMS Ormož. V prvem delu seminarja je predsednik okrajnega komiteja LMS Slavko Ožbalt seznanil mladince z vlogo dela mladine v komunah. Po vsakem predavanju je bila daljša razprava o konkretnih nalogah in vlogi posameznega aktivista v komunah. Predaval je tudi načelnik oddelka za gospodarstvo občine tov. Križmančič o perspektivnem razvoju občine. Mladinci so na seminarju sklenili, da bodo aktivno sodelovali pri gradnji vodovoda v Ormožu in da bodo tudi sodelovali na zveznih in republiških delovnih akcijah.

Drugi del seminarja bo 8. aprila t. l. ko bodo razpravljali o sodelovanju mladine z ostalimi organizacijami v komunah, o delu sekretarja in predsednika v aktivu in o delavskem samoupravljanju. Po seminarju bo mladinski ples. RDR

Vsem članom sindikata

Članstvo sindikalnih podružnic na območju občine Ptuj obveščamo, da bodo na podlagi sklepa VI. občnega zbora OBSS in VIII. plenuma OBSS Ptuj, prve sindikalne sektorske konference po naslednjem vrstnem redu:

1. sindikalna konferenca zdravstvenih delavcev, prosvetnih delavcev in delavcev državnih organov in družbenih služb, v četrtek, 29. marca 1962, s pričetkom ob 8. uri zjutraj v Delavskem klubu v Ptujju;

1. sindikalna konferenca obrtnih in komunalnih delavcev bo v nedeljo 8. aprila 1962 ob 8. uri v veliki dvorani Občinskega ljudskega odbora Ptuj;

1. sindikalna konferenca delavcev in podjetij industrije, prometa in zvezi, v nedeljo, 22. aprila 1962, s pričetkom ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani Občinskega ljudskega odbora Ptuj;

1. sindikalna konferenca trgovskih in gostinskih delavcev bo v sredo, 25. aprila 1962, v veliki dvorani Občinskega ljudskega odbora Ptuj, s pričetkom ob 14. uri popoldne.

1. sindikalna konferenca kmetijskih in življskih delavcev pa bo v četrtek, dne 26. aprila 1962, s pričetkom ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani Občinskega ljudskega odbora Ptuj.

Članstvo sindikalnih podružnic vabimo, da se posameznih sindikalnih konferenc udeležijo v čim večjem številu. Še posebej obveščamo članstvo, da lahko dostavi Občinskemu sindikalnemu svetu predloge, mnenja prošnje in pritožbe v zvezi z vprašanji o katerih članstvo želi da bi razpravljala sindikalna konferenca.

OBČINSKI SINDIKALNI SVET PTUJ

KONFERenca ČLANOV ZK KOMBINATA V ORMOŽU

Dne 15. mar. t. l. je bila letna konferenca članov ZK na kmetijskem kombinatu »Jeruzalem« Ormož. Na kmetijskem kombinatu je zaposlenih nekaj čez sto članov ZK, ki sestavljajo 12 osnovnih organizacij. Na konferenci so člani ZK razpravljali predvsem o nalogah članov ZK v kmetijstvu. Kmetijska proizvodnja se hitro razvija, vendar je kljub doseženim uspehom v sodelovanju to potrebno pospešiti. Na konferenci so mnogo govorili o vlogi komunistov v prizadevanju za uveljavljanje decentralizacije družbenega samoupravljanja. Delitev ekonomskih enot po gospodarskih nalogah je kmetijskemu kombinatu omogočilo se s časom uvrstiti med gospodarske organizacije z industrijskim načinom proizvodnje. Na konferenci so izvolili nov komite ZK v kombinatu. Za novega sekretarja komiteja ZK je bil izvoljen Rajh Ivo.

(D. R.)

Za klatenje in goljufije 11 mesecev zapora

Ceprav je Galun Ivan iz Prvenc 2. star komaj 33 let, se je tokrat že petič zagovarjal pred sodniki. Po poklicu je čevljarjski pomočnik, v Prvencih pa ima tudi posestvo, vendar za pošteno delo ni preveč navdušen. Najraje se klati iz kraja v kraj in popiva. Za to pa je potreben denar, do tega se pa najlažje pri-

de z goljufijami, kadar se najdejo navne žrtve.

Brez številnih upravnih kazni je doslej zaradi najrazličnejših kaznivih dejanj presedel po zaporih že 17 mesecev. Kaže pa, da so bila vsa dosedanja prizadevanja za njegov prevzgojo brezuspešna. Čim je dobro odsedel zanj njo prisojeno kazen se je znova lotil umazanih poslov, da bi prišel brez truda do denarja.

Lan maja je na goljufiv način izvalil ob Tašner Franca iz Prvenc 5.000 din, češ da mu bo za ta denar nabavil smolo, potrebno za parket pri gradnji hiše. Za nakup smole je potreboval še dvokolo, ki mu ga je Tašner posodil. Seveda je akontacijo za smolo pogljal po grlu. Tudi dvokolo je prodal in porabil iztržek za podobne namene. Na podoben način je izvalil dvokolo tudi od Matjašič Alojza iz Ptujja. Tudi on mu je posodil kolo v prepričanju, da ima opravka s poštenim človekom. Tudi to kolo je ob prvi priložnosti prodal, denar pa kot običajno zapil.

Na sodišču je obe goljufiji, s katerimi je oba navedena oskodoval za skupno 82.000 din, priznal. Za opravičilo je skušal sodniške prepričati, da sta mu obe žrtvi dolgovali neke manjše zneske, pa si je na ta način skušal dolg poplačati. Seveda se je pozneje ugotovilo, da njegov zagovor ni resničen. Pa četudi bi bil, si na takšen način ne sme nihče povrnati dolgove.

Ker vse dosedanje kazni niso dosegle zaželjenega prevzgojnega namena, ga je okrožno sodišče v Mariboru tokrat obsodilo na 11 mesecev zapora.

Obsojena zaradi krivega pričevanja

Prva in najvažnejša naloga naših sodišč je, da v vsakem primeru, ki ga obravnavajo, ugotovijo materialno resnico, pa najsi gre za krivdo ali nedolžnost tistega, ki se znajde pred sodiščem. Do te ugotovitve pa se pride največkrat z zasliševanjem prič. Ker nimajo vse prič vselej navade govoriti resnico, jih sodnik na posledice krivega pričevanja še posebej opozori.

Pred dnevi sta se znašla pred okrožnim sodiščem v Mariboru Beranič Franc iz Lovrenca na Dr. polju in Jančar Janko iz Starčega gradu pri Makolah. Ki se tega opozorila nista držala. V kazenskem postopku proti blišim vodilnim uslužbenecem obrtne zadr-

ge »Dravinja« Lovrenc na D. p. sta bila zaslišana kot prič v zvezi z neko prodajo in prevozom lesa, ki so ga ti uslužbenci kupili in plačali iz črnega fonda.

V prepričanju, da bosta pomagala blišim poslovnim partnerjem, ki so jima pomagali pri črni prodaji lesa, ki ni bilo potrebno plačati prispevka za gozdni sklad, sta seveda prodajo in prevoz lesa utajila. Ker tudi za take primere velja pravilo, »da ima laž kratke noge«, je prišla resnica zaradi nasprotujočih si izjav enega in drugega kmalu na dan. Posledica tega je bila, da sta tudi ta dva postala iz prič obtožena zaradi krivega pričevanja v kazenskem postopku. Dejanje sta odkrito priznala. Krivo pričevanje ni imelo posledic, ker sodišče njunim izpovedbam ni verjelo. Ker sta bila tokrat šele prvič pred sodniki ju je sodišče obsodilo na pogojne zaporne kazni in sicer Jančar Janka na tri mesece zapora, pogojno za tri leta, Beranič Franca, ki je krivo izpovedal najprej prekladal na en mesec zapora pogojno za eno leto. Oba hosta morala poravnati stroške kazenskega postopka.

ec

POGOVOR O POKROJI

A: »Se boste poročili?«
B: »Še na misel mi ne pride!«
A: »Zakaj pa ne?«
B: »Ker bi bil nesrečen!«
A: »Zakaj pa?«
B: »Bil bi ljubosumen!«
A: »Zakaj pa bi bil ljubosumen?«
B: »Ker bi me žena varalala!«
A: »Kdo pa pravi, da bi vas žena varalala?«
B: »Saj bi to tudi zaslužil!«
A: »Zakaj pa bi to zaslužil?«
B: »Ker bi se poročil!«

OTROŠKA

Pri zajtrku:
— Očka, je res, da se velike ribe hranijo s sardinami?
— Seveda, sinko.
— Kako pa odpirajo konzerve?

Delo mladinske organizacije v Zavrču

Komaj nekaj mesecev je od tega, odkar smo v Zavrču ustanovili ustanovni mladinski aktiv. Prvi uspehi se že kažejo, čeprav še delo ne gre tako naprej, kot bi lahko slo. Vzrokov je precej, naj naštejem le najvažnejše: mnogo mladincev in mladink se še ne zaveda, kaj pomeni biti član mladinske organizacije in pa, da se je treba mladinskih sestankov udeleževati v večjem številu, če hočemo, da se bo potrebno delo in seveda tudi uspehi tega dela nekako porazdelili med vse člane. Razen tega precej mladincev ne jemlje sestankov resno, kar moti ostale, ki želijo sodelovati.

Predavanja v obliki šole za življenje splošno niso bila obiskana ravno v velikem številu, vendar so kasneje mladinci in pa tudi odrasli spoznali, da jim takšne zanimive teme ne morejo škodovati, ampak le koristiti. Še na tem mestu bi se predavateljem najprej zahvalil za zanimiva predavanja.

OSTALI VZROKI NEDELAVNOSTI

Drugi vzrok za neučinkovito delo mladinske organizacije pa je predvsem odnos nekaterih ljudi do organizacije same in pa do posameznih oblik dela. Nekateri člani prosvetnega društva hočejo, da bi mladinski aktiv in pa prosvetno društvo imela skupno blagajno. Na to mladinska organizacija ne more pristati, kajti člani prosvetnega društva so itak skoraj sami mladinci.

Ko je bila v nedeljo uprizorjena komedija »ZAMOTANA SNUBITEV«, je bil obisk precej slab. Vzrok za ta neuspeh so strgani plakati in pa tudi bolj slaba reklama. Mladinci in mladinke, ki so komedijo uprizorili, seveda niso bili zadovoljni, ko so igrali v skoraj prazni dvorani. Zalostno je tudi to, da na predstavi ni bilo nobenega prosvetnega delavca, ki bi morali biti vodniki mladine. Vseeno pa je vredno pohvaliti mladi učiteljski, ki sta

vložili mnogo truda, da bi predstava kar najbolje uspela.

Mladinci bodo pomagali pri urejanju klubskih prostorov

Na zadnjem mladinskem sestanku so mladinci obljubili, da bodo pomagali pri urejanju klub-

ske dvorane s prostovoljnim delom. Ta poteza je hvalevredna, saj bo klub nudil razvedrilo tudi mladini, ki bo v njem našla novo smer izobraževanja in razvedrila. Upamo, da se bodo odnosi med mladinsko organizacijo in prosvetnim društvom uredili, kolikor se še niso, in da bo mladina opravičila zaupanje ljudi in mladinskega komiteja. -ov

JURŠINCI

Mnogokaj in o mnogočem se piše o Juršincih, kar je znak, da je življenje v našem področju dokaj razgibano, posebno v kulturnem pogledu. Nimam namena posebej poudarjati uspehov, ki jih dosegamo s predavanji Ljudske univerze, z zimskimi vaškimi večeri ob televizijskem sprejemniku, ki smo si ga sami zaslužili s prostovoljnim delom, s kvalitetnimi proslavami, z zabavnimi prireditvami, z uspehi naših mladih igralcev-amaterjev, z raznimi tečajji itdi.

Površen opazovalec misli, da uspehe dosegamo z lahkoto in ga niti ne zanima, kdo se s tem trudi in koliko. Večins se celo spotačne le ob neuspehi, iz ust takšnega opazovalca neredko prihajajo očitki na račun ljudi, ki največ doprinejajo k uspehom v kraju. Kdo pa so ti ljudje? Imamo mnogo organizacij in nekatere so precej aktivne ter se trudijo za kulturni dvig občanov. Značilno pa je, da ravno tisti posamezniki dajejo mnogo negativnih pripomb k našemu delu, ki stojijo ob strani le kot gledalci in kritiki.

Ker je bil letos kar velik dotok mladih učnih moči na juršinsko šolo, je občutiti mladostni utrip v delu. Prezremo pa skromnega a sposobnega in postrastnega njihovega voditelja upravitelja

ŽUPNIK JIM NI UGAJAL

Italijansko mestece Accigliano blizu Salerno je dobilo novega župnika, ki pa ni vzbudil pri svojih župljanih nobenih simpatij. Ko je imel prvo mašo, so farani vrli v cerkev, ga izgnali izpred oltarja in premlatili. Posredovala je policija in ga zaščitila. Toda župnik je spet poskušal vrstiti svoje cerkvene dolžnosti. Ko je nekega dne spet maševal, se je znašla v cerkvi skupina žena, ki so dobile kolektiven histeričen napad, se zapodile proti duhovniku in ga skoraj linčale. Po tem drugem napadu je spet posredovala policija.

NASPROTNO

Ona: »Vsakokrat, ko zagledaš kako lepo dekle, kar pozabiš, da si poročen...«
On: »Nasprotno — prav tedaj se vselej spominim!«

ČIGAV OČE JE NAJBOLJŠI!

Dva fantka se pogovarjata:
Prvi — Moj oče je bogat.
Drugi — Moj pa je pameten.
Prvi — Moj očka je posodil tvojemu denar.
Drugi — Moj ga pa ne vrne.

Malo odmeva s ptujskega kurentovanja in karnevala

Na povabilo predsednika Ptujskih etnografskih prireditev tov. Draga Hasla v prispevku, ki smo ga pričeli pod gornjim naslovom v 9. številki našega lista, naj bi obiskovalci kurentovanja poslali odboru kritične pripombe k pustni prireditvi, se je oglasil tov. Ivan Dolinšek iz Osluševca, 16. marca 1962 je poslal pismo, ki ga v celoti objavljamo:

Oprostite, da se oglasam s tem obštrnim pismom. V »Tedniku« sem bral članek tov. Draga Hasla glede letošnjega kurentovanja v Ptuj. Ta na koncu pravi, da naj bi se oglasili tisti, ki bi imeli kaj povedati glede kurentovanja. Torej sem sklenil nekaj napisati in upam, da mi ne boste zamerili. Sicer pravijo, da je kritika včasih dobra, imate pa tudi koš.

Ce hočem odkrito povedati po mnenju udeležencev iz svoje okolice in tistih, s katerimi sem bil ob času prireditve v Ptuj, lahko rečem, da je bil letošnji nastop skupin precej manjši od lanskega. Posebno je bilo to opaziti na popoldanskem nastopu karnevalskih skupin. Ta del seveda ni bil za gledalce povsem zadovoljiv, ker je bil prekratek. Ne smem reči, da ni bil zanimiv in lep. Priznati pa moramo, da je bil nastop predpoldanskih etnografskih skupin boljši od lanskega, seveda zaradi obsežnosti. Po izjavah so bili gledalci s tem zelo zadovoljni. Prekmurska in cerkljanska skupina sta bili zanimivi, le žal da se res skoraj ničesar ni slišalo, kar so govorili. Res, zanimivo je bilo gledati povorko etnografskih skupin, v katerih so prikazani nekdanji običaji naših pradedov. Koliko bolje bi se bilo, če bi bili nastopili še iz ostalih krajev Slovenije. Mislim, da bo počasi tudi to uspelo. K predpoldanskemu nastopu ni kaj reči. Vse skupine so bile živahne, zanimive in lepe, od prvih kurentov do zadnje cerkljanske skupine »laufarjev«. Tudi popoldanske skupine, dornavski »Indijanci«, »Merkurjev harem«, »velikonedeljska tovarna«, »planeti« in drugi, so zaslužile pohvalo. Edino to je bilo slabo, da je bilo popoldne vsega premalo. Med samim nastopom sem imel priliko slišati razne kritike med ljudmi. Sklenil sem, da vam jih sporočim, mogoče bi vam koristile pri naslednjem kurentovanju: Lani je povorka šla kar strnjeno in povrh še precej naglo po ptujskih ulicah. Ljudje, ki so stali zadaj, zaradi gneče niso dobro videli nastopajočih, posebno na tistih mestih, kjer se je nagneto preveč ljudi. No, letos je seveda bilo boljše. Med sprednjimi nastopajočimi skupinami je bila primerna razdalja. Iste so imele dovolj časa za svoja prikazovanja. Med zadnjimi skupinami pa je bila prevelika razdalja. Bil sem slučajno med Varaždinci, poslušal sem njihovo kritiko in izgladih sem hotel njihovo nezapolženje. Postavili so mi razna vprašanja in tako sem postal tolmač. Skoraj polurna presledek med zadnjimi skupinami so Varaždinci zelo kritizirali. Nestrpno so godrnjali. Pred odhodom so mi pa priznali, da je Ptuj lepo pripravil ta zabaven nastop. Zaključil so mi: »Do vidjenja druge godine, a gledajte, da nas budete tako zabavali.« Bil sem vesel teh besed.

Pri nas v Sloveniji imamo še

mnoho zanimivega, kar pa je šlo že v pozabo. Ko sem bil še mlad, sem bil organizator maškerad v našem kraju. Spominjam se, kako so pri nas v Osluševcih vlačili koptanje, spominjam se svoje-

Posnetek s karnevala

vrstnih podgorskih oračev, lincvurta, škrate, forminskih in gajevskih vojakov. Tudi drugod bi se našlo še kaj primernega, poiskati bi pa morali dobre organizatorje. Takih se v naših krajih še vedno najde. Če danes pogledamo ob pustnih

maškeradah v dvorane Gorisnice, Muretinec, Formina, Gajevci, Podogorec, vidimo marsikaj lepega in zanimivega, kar bi se dalo vključiti v ptujsko kurentovanje. Bilo bi dobro na ne-

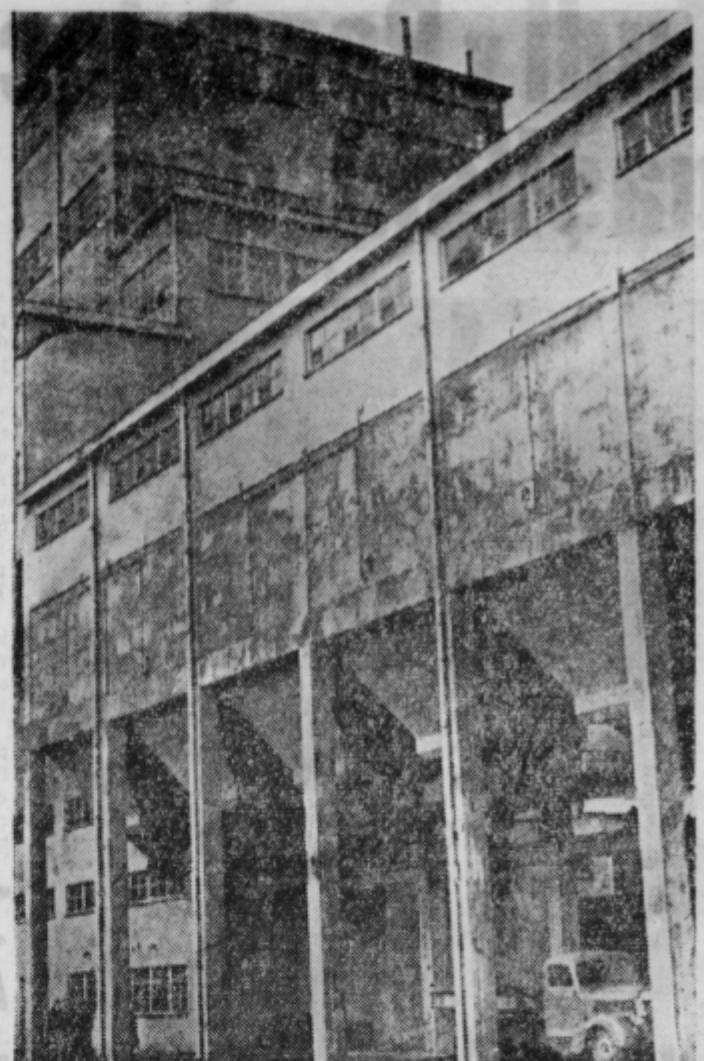
da bi moral biti trud organizatorjev vsaj delno poplačan.

Nagrade, ki jih podeljujete, so sicer dobre, nikakor pa bi ne smela izostati nobena skupina, ki ne bi dobila vsaj delno povrnjenih stroškov. Razumljivo je, da sredstev za te namene gotovo ni preveč na razpolago. Lepo bi bilo, da bi se tudi ptujski podjetja kaj več prikazala, saj imajo večje možnosti za tak nastop kakor ostale vaške skupine. Zelo dobra zamisel je tudi izdaja lista »Kurent«, vendar bi imel tudi k temu nekaj pripomniti. Meni je list popolnoma všeč, posebno slike. Slišal pa sem od ljudi, ki pravijo, da je list preozek. Zadnje strani so preveč prazne, naslovov podjetij je preveč. V zadnjem delu naj bi bila napisana še kakšna pustna šala ali kaj sličnega, da bi bil list še zanimivejši.

Izrekam pohvalo pripravljalnemu odboru, da je tako lepa prireditev kurentovanja v Ptujju uspela, saj je pokazal precej dobre volje.

S tem končam svoje pismo in prosim, da bi mi odgovorili. To lahko storite tudi v »Tedniku«. Zelim, da bi bil drugo leto še večji uspeh kot letos.

Ivan Dolinšek
Osluševci, p. Podgorci

Tovarna v Kidričevem

Iz organizacij in društev

OBISK IZ VARAŽDINA

Na povabilo slušateljev Sindikalne politične šole Ptuj, bodo v soboto, 24. marca 1962, prispele na enodnevni obisk v Ptuj in v Kidričevo slušateljki Sindikalne politične šole Varaždin. Ob tej priložnosti si bodo gostje ogledali Tovarno glinice in aluminija »Boris Kidrič« v Kidričevem in se pogovorili s predstavnikami sindikata in organov delavskega samoupravljanja o vprašanjih, ki bodo goste zanimala. Popoldne si bodo v Ptujju ogledali znamenitosti našega mesta in Muzej na gradu. Nato pa bo prijateljsko srečanje slušateljev sindikalnih šol Varaždina in Ptujja. Ob srečanju se bodo pogovorili o delovnih izkušnjah in oblikah dela ene in druge šole in začrtili smerice za nadaljnje sodelovanje. Srečanje med slušateljki sindikalnih političnih šol je nov pomemben korak v razvijanju in utrjevanju trajnega bratstva in prijateljstva med delovnimi ljudmi varaždinske in ptujске komunne.

OBČNI ZBORI 26. MARCA 1962

Sindikalna podružnica Brivsko-frizerskega podjetja Ptuj bo imela letni občni zbor ob 12. uri. Prisostvoval mu bo član plenuma ObSS Mirko Voda.

OBČNI ZBOR 29. MARCA 1962

Na Zavodu za komunalno dejavnost Ptuj bo letni občni zbor sindikalne podružnice ob 13. uri. Udeležil se ga bo član plenuma ObSS Franc Prešern.

PRVA SINDIKALNA KONFERENCA 29. MARCA V PTUJU

V četrtek, 29. marca t.l. s pričetkom ob 8. uri zjutraj bo v Delavskem klubu v Ptujju, pričela z delom I. sindikalna konferenca zdravstvenih delavcev, prosvetnih delavcev in delavcev državnih organov in družbenih služb. Konferenci bodo prisostvovali člani izvršnih odborov, člani upravnih odborov oz. svetov delovnih kolektivov, predstavniki ustanov in zavodov in drugi. Konferenca bo obravnavala najaktualnejše probleme s področij zdravstvene službe, šolstva in ostalih služb ter sprejela konkretne zaključke, stališča in priporočila, ki bodo predložena VII. občnemu zboru ObSS Ptuj in ostalim organom v komunni. F. B.

V Tihem oceanu so odkrili višjo goro od čeversta

V lanskem geofizičnem letu so raziskovali tudi dno Tihiga oceana. Blizu Havajskih otokov so pri tem odkrili najvišjo goro na morskem dnu, ki je višja od Mount Everesta, in sicer nič manj ko 10.200 m. To globino so proučevali s pomočjo odmeva podmorskih eksplozij. Raziskovanja so potrdila domnevo o obstoju ogromne podmorske gorske verige. Ki sega od Arktike pa skoraj do polovice zemeljske oble. Dalje so našli na morskem dnu med Mehiko, Srednjo Ameriko in Perurom prostrano in debelo plast vulkanskega prahu, ki priča o vulkanski eksploziji pred 80 tisoč leti. Te vulkanske eksplozije so bile še veliko večje od znanega izbruha na otoku Krakatau leta 1883.

Dopisujte v TEDNIK

OBČNI ZBOR 25. MARCA 1962

V Ptujski tiskarni se bo članstvo sindikalne podružnice sestalo na letni občni zbor ob 8.30. istega pa se bo udeležil tajnik ObSS Feliks Bagar.

Pr. maturantih bo 31. marca prav veselo

V soboto, dne 31. marca 1962, zvečer bo v KIDRIČEVEM »MATURANTSKI PLES«, ki ga prirejajo vsako leto maturanti ptujске gimnazije. Nanj povabijo proforski zbor, starše, predstavnike oblasti in množičnih organizacij društev in proforski zbor ostalih srednjih šol v Ptujju. Nobeno leto pa ne pozabijo povabiti na svoj ples bivših ptujskih maturantov.

Maturantski ples je vsako leto pod pokroviteljstvom predsednika občine Ptuj ali predstavnika gospodarske organizacije, ki je kazala prejšnja, in to zadnje leto največ razumevanja za maturante in njihove želje. Te so vsekakor skromne. Po opravljeni maturi radi prepotujejo del domovine. Njihovo potovanje je pač odvisno od sredstev, ki jih zberejo od raznih svojih prireditvah, z zbiralno akcijo in s morebitno dotacijo občinskega ljudskega odbora, nekaj pa tudi od lastnih prihrankov. Maturantski ples jim ravno ne da mnogo. Za jestvine in pijače na plesu nastavijo nizke cene. Strežejo sami. Ta ples je pač na pragu naj-

resnejših dni, ko si morajo z vso resnostjo zagotoviti uspeh v razredu in pozneje še pri maturi. Potem jim ostane še zadnja skupna slovesnost ob zaključku pouka v 4. razredu in ob izročitvi ključa 4. razreda naslednikom.

Lansko leto so ptujski maturanti opustili ceremonial, ki je bil prej v navadi kot nekak pogrebni spoved, ki je že zastarel, ko pa znajo mladi, veseli, srečni absolventi gimnazije tudi drugače pokazati svoje veselje ob končanem študiju na srednji šoli in slovo od proforskega zbora ter vseh dijakov na gimnaziji. S svojo godbo na grajski kočiji na čelu so šli vsi po mestu in so imeli več občudovalcev kot prej, ko je marsikdo vprašal: »Kaj pa to pomeni?« Godba in petje, nasmejani mladi obrazi bodo

ostali najvidnejši znak maturantskega veselja, ki ga bo precej tudi sedaj na »MATURANTSKEM PLESU«. Mogoče bodo gostitelji že sedaj komu na uho zaupali, kako si oni zamišljajo letošnji zaključek razrednega pouka in obhod po mestu. Lahko pa si bodo tudi to prihranili kot strogo zaupno do samega dneva, ko se bodo pojavili z novim presenečenjem na ptujskih ulicah.

Naj bo že kakorkoli ob maturi, ampak sedaj ob »Maturantskem plesu« bo vsekakor lepo. Igral jim bo ansambel »Les Amis« in pel jim bo France Babič. Če so bili pri pripravah na ples in pri vabljenih tako prizadeti, kot so pri učenju, bo Narodni dom poln njihovih gostov in pravega maturantskega, mladostnega veselja.

Mladina se želi izobraziti

Kot vsako leto, tako bodo tudi letos mladinci iz ormoškega območja pomagali pri gradnji avtoceste.

Tudi letos bodo za mladince na delovnih akcijah na avtocesti prirejali skoki vso dobo gradnje ceste tečeja in seminarje za šoferje amatorje, traktoriste, šivilje, poklicne šoferje in fotoamaterje. Tako ima mladi rod, ki še ni prišel do potrebnega poklica, možnost si pridobiti potrebno znanje, s katerim bo lahko v življenju koristil sebi in skupnosti. Letos bodo odšli prvi mladinci graditi avtocesto iz Ormoža in drugih občin okraja Maribor 5. aprila. ObK LMS Ormož pripravlja sedem mladincev za odhod v brigado. Mladinci so kmečki fantje in dekleta, ki še nimajo nobenega poklica. Radi bi postali traktoristi, šivilje in šoferji nekateri pa si želijo položiti izpit za moped.

Aktiv LM Tomaž bo poslal na prostovoljno delo dva mladince, Velika Nedelja 2 mladince, Cerovec in Ivanjkovci tri mladince.

POZNA POMLAD

Pomlad je v koledarju narava pa še spi škorec na tepki se žalostno drži.

Nazaj iz toplih krajev se je preselil da v hišici na tepki bi gnezdece zgradil.

Ko izmučen je priromal čez gore, dol in breg, tukaj ga je pozdravil veter, led in sneg.

Kaj poseada nemo, vpraša ga fantič, znal si melodije, sedaj ne zvižgaš nič?

Mraz kosti mi stresa škorec odgovori, zemlja je še zmrzla mrčesa najti ni.

Zelodček moj je prazen, kako bom revež pel? Sonca ni, da vsaj bi ude si ogrel.

Poišči, dragi fantič, nekaj za moj kljun, ko pride toplo sonce, pa vse povrnil bom!

Zinka

Tokrat so na vrsti maturanti

Ze več let so maturantski plesi v Ptujju tradicija. Tudi letošnji četrtstoletni ptujске gimnazije je ne bodo preidnili! Pač — samo malo. Preje so bili plesi vedno v Ptujju, letošnji, ki bo 31. t. m., pa bo v dvorani restavracije v Kidričevem, kjer je mnogo lepši in primernejši prostor kot je ptujski Narodni dom.

HUDA POŠKODBA KOLE-SARKE V PTUJU

Včeraj ob sedmih je v Ptujju po Masarykovi ulici s tovornim avtomobilom Anton Čeh. Ko je pripeljal v bližino bečanskega mostu nad potokom Grojena je iz neznanega vzroka zapeljal v skrajno levo stran cestišča, ki je precej ozko. Sočasno mu je nepoti pripeljala kolesarka Ivanka Marun. Pri srečanju s tovornjakom se je zmedla, trčila v avtomobil, padla in pri tem dobila hude poškodbe, tako da so jo prepeljali v bolnišnico.

OGENJ UNIČIL 709 DOMOV

Katmandu, 22. marca (Reuters). —

Več tisoč ljudi je ostalo brez strehe zaradi požara, ki je izbruhnil v Birtanagaru, kakih 240 km jugovzhodno od nepalske prestolnice. Požar je trajal 28 ur. Uničenih je 700 hiš tamkajšnjih prebivalcev.

NESREČA V GIBRALTARJU

Gibraltar, 22. marca (Reuters). — V Gibraltarškem prelivu sta včeraj trčili neka turška podmornica in britanska fregata za boj proti podmornicam. Trile člani posadke na turški podmornici so bili poškodovani. Na obeh ladajah ne je zaradi trčenja nastala precejšnja škoda.

Veliki in mali ljudje

Zofka Kveder

Otroci še ne poznajo tistih naših pravil o spodobnosti in vljudnosti. Nobene formalnosti ne ovirajo njihovih simpatij. Nobena hinavščina ne prikriva mržnje in sovraštva. Če nimajo tega ali onega radi, no, pogledajo ga pisano, povedo mu naravnost, da je grd, in če so posebno odločni, mu pokažejo jezik in ga nabijejo, da ve, kaj mislijo o njem. Mi odrasli se smehljamo in stiskamo roke ljudem, za katere čutimo toliko kakor za lanski sneg. Niti v sanjah ne pomislimo, da bi rekli temu ali onemu v lice: ti si oduren, surov, neumen, domisljiv. In če nam je kdo všeč, zanimiv, če bi se tako radi govorili z njim in se natančneje seznanili, gremo mimo, kakor da nam je deseta skrb, ker nam ni predstavljen po šegah in postavah našega družbenega življenja.

Naša Pikica je vrgla na promenadi nekemu fantku pesek v obraz samo zato, »ker ji ni bil všeč«. Dobila jih je po roki in vsi smo ji dokazovali, da se to ne sme, in jo učili spodobnosti, oljke in hinavščine. Na ulici je zapazila pred nami majhno punčko, za katero se je vnelo vse njeno srce. Pustila me je, šla k dekletcu in jo prišla za roko. Punčkina mama naju je začudeno pogledala. Ali ker se jaz in punčkina mama ne poznava, ker se še nikoli nisva videli, ni bilo dovoljeno, da bi se peljali punčka in Pikica za roko po ulici. Odtirali sva deklici narazen in šli vsaka na svojo stran. Pikica je jokala in ni mogla razumeti, zakaj so veliki ljudje tako sitni in nepravilni in ne dovolijo punčkam, da se sprijaznijo in pograjo skupaj, če so ena drugi še ne vem kako všeč. Čemu so ta smešna družabna pravila, čemu je olikanost, če večkrat ni drugo kakor tisti slavni kitajski zid, ki je tudi že po lukenj in ne more več ubraniti Kitajcev pred dotikom z zunanjim svetom! Če bi bili jaz in punčkina mama pametni, bi se bili tudi lepo nasmejali druga drugi in si segli v roko. Zakaj meni je bila punčkina mama všeč in jaz njej menda tudi. Tako pa sva šli vsaka s svojim dekletcem ena na desno, druga na levo.

Postave družabnih šeg so kakor tisti plot iz žice ob nasadih v parku, nizke je, ali poln ostrih trnov, lahko ga preskočijo ali lahko se tudi opraska in človek ostane raje na predpisani stezi.

Včasih Pikica pozabi vse nauke in opomine, ki jih dobi v teh zadevah, pa se ustavi kjerkoli in kliče kakšno žensko svoje velikosti: »Bebica, bebica, slišaš! Sem pojdi!«

»Molči!« se zgražam jaz. »To se ne sme. Ti bebice ne poznaš!«

»Ali ona ima žogo, mama, in njen plašček je ravno tako rdeč kakor moj.«

Molčim in ne pobijam njenih dokazov. Včasih mislim, da bi bilo prav lepo, če bi si bili tudi mi odrasli ohranili preprosti način otroškega mišljenja. Včasih se primeri, da srečaš koga, ki je podoben tvojemu umrlemu očetu; čudovito te gane njegov obraz. Nekaj besed bi rad spregovoril s tujcem Ali ne, ne spodobi se, pota se križajo. In ta gopa, tvoja znanca ti je pripovedovala o njej mnogo lepega. Daleč v tujini živi in samo po naključju se je morda za nekaj ur vrnila v domače mesto. Saj ne bi bilo nič grdega, če bi jo ustavila, se ji nasmejala in ji rekla nekaj toplih besed. Morda bi tudi njo veselilo. Ali ne spodobi se... In že je izginila v drugi ulici in morda je ne bom videla nikdar več.

Poznala sem neko igralko. Samo iz gledališča namreč. Igrala je lepo in toplo, z globokim čustvom. Njen glas mi je bil všeč in njen smeh in način, kako se je vedla. Slišala sem, da je zelo bolna. Hotela sem se seznaniti z njo, jo ustaviti v parku, obiskati jo na stanovanju, zahvaliti se ji za užitek, ki mi ga je dala s svojo umetniško igro. Dolgo sem se obotavljala. Potem sem zvedela, da že leži, da ne bo več vstala. Kupila sem neko šopek vijolic in hotela iti k nji. Vendar sem se vrnila. Nevelični čudni občirni mi niso dali dalje. Morda bi se bila čudila, nenavadno je. Poznala je umrla. In meni je še danes žal, da je nisem poznala osebnostno, da ji nisem storila majhnega, trenutnega veselja.

Mi odrasli ljudje smo tako počasni v svojih odločitvah.

Večkrat mislim o tem, kako preprostost je otroška duša. Kar je črno, ji je črno in kar je belo, ji je belo. Nepozna še nians, stop-

njevanja in drobnih razločkov, ki begajo nas odrasle. Mi potrebujemo za vse toliko besed in izrazov, otroci pa čisto lepo žive s tistimi nekaj pojmi, ki so si jih zapomnili. Mi se vedno bojimo, če smo res vse prav povedali, natančno in korektno določili stvar, otroci pa niso nikdar v zadregi zaradi takih pomislekov. Z nekaj pojmi žive imenitno.

Jaz, sirota vsak teden nekajkrat šivam punčke, ki jih naša Pikica uniči. Za božič je dobila štiri. Po naključju je vsak, ki jo je hotel obdariti, kupil punčko. Razume se samo po sebi, da so bolezen, nadloge in nesreče pri taki družini na dnevnem redu. Črna punčka ima izpuščeno roko, zlatolasi se je utrgala frizura, tisti, ki ima rdečo obleko, se je utrgala noga v kolenu, eni se razpara obleka, drugi so se izgubili gumbi. Jaz šivam in popravljam, kar je mogoče. Pikica samo pride, položi punčko na pisalno mizo in zapove: »Na, mama, šivaj!«

Te dni se je igrala z mizo in stolčki. Zelo mična miza je in stolčki so še za njene punčke premajhni. Ni torej čuda, da se ji je eden potrl med njenimi nepotrepljivimi in nerodnimi prstki. Pa ni je mnogo skrbelo, vzela je razvaline, postavila jih meni na mizo in ukazala kakor vselej: »Na mama, šivaj!«

Zasmejala sem se, ampak če stvar prav pogledam, ni rekla nič smešnega. Z izrazi, ki jih ima na razpolago, je prav jasno povedala, kaj hoče.

Včasih učinkuje otroška preprostost na nas odrasle naravnost pesniško.

Vozili smo se ponoči po železnici. Mimo okna so letele iskere.

IZ REVJE OTROK IN DRUŽINA

Na stotine in tisoče. V temni noči je bilo to prekrasno. Nepremično sem sedela pri oknu in gledala v noč, v katero so tkale iskere bleščeče zlate niti. Oči se mi niso mogle nagledati sijajne in učinkovite podobe. Pikica je spala. Ko se je prebudila, sem jo vzela v naročje, da vidi tudi ona. Tlesnila je z rokami vsa začudena in vzradoščena: »O, glej, mama, sonce pada!« je vzkliknila.

Kako lepo je to rekla! Sonce

pada!

Se nikdar ni slišala besede »iskra«, a glej, vendar je tako dobro opisala vtis letočih isker. Mogoče je bila celo prepričana, da tudi sonce pada, da svetloba in ogenj podata, kakor pada dež. Če bi odrasel človek mislil kaj podobnega, bi se prestrašil in strah bi mu uničil vsak užitek lepot. Otroku pa vidi samo lepo in ne misli dalje.

Morda smo mi odrasli zato tako temni in revni na veselju, ker preveč razmišljamo, ker vedno hitimo dalje, ker se vedno ženemo za »potem«, da da nam sedanjost brez koristi in užitka skopni v rokah. Kadar je sonce, se bojimo dežja in v sreči se bojimo solz. Strah pred prihodnostjo nam zastrupi vsak smeh in vsako veselje. Otroku pa je bakren krajcer, kar je meni zlat dukat.

Zavidam ljudem, ki imajo mnogo iluzij, oni so najbolj podobni otrokom.

Koristni nasveti

KAPRE si lahko pripravimo tudi iz domačih rastlin. Zato so primerne zelene bezgove jagode, semenske stroki kreše kapucinke in še zaprte cvetne glavice marjetic. Stroke kreše prerežemo in poberemo ven semenke. Potem napolnimo s stroki, bezgovimi jagodami in marjetičnimi cvetnimi glavicami, vse seveda oprano, porcelansko posodo, lahko posolimo in dobro premešamo. V nastalem razsolu pustimo kapre do naslednjega dne, nato pa jih napolnimo v stekleničko, ki jo zalijemo z vinskim kisom, zamajamo in neprodušno zapremo z voskom ali pečatnim voskom.

SIR pod steklenim zvonom ne plesni, če položimo zraven kocko sladkorja. Sladkor vrka vso vlagost.

ZNANOST IN TEHNIKA

NEUNIČLJIVI AVTOMOBILSKI PLAŠČI

Iz sintetičnega kavčuka »cispolytanen« bo začelo ameriško podjetje Firestone najkasneje čez dve leti izdelovati avtomobilske plašče, ki bodo baje uporabni tudi še potem, ko bo avto že zdavnaj za staro šaro.

SVETLA BARVA ZA LETALA

V bližnji prihodnosti nameravajo v ZDA preprekati letala z zmesjo, od katerih se bo odbijala svetloba letalskih žarometov, tako da bodo letala tudi ponoči v najgostejši megli vidna do osem kilometrov daleč.

POVOJ, KI ZAUSTAVLJA KRI

Na mednarodnem kongresu zdravnikov v Dublinu na Irskem so prikazali tudi nov kirurški povoj, ki je takoj zaustavlja krvavenje, ko so ga položili na rano. To iznajdbo označujejo kot enega najpomembnejših odkritij in napredkov na tem področju.

UMETNE KOSTI IN ŽILE

Na kongresu nemškega kirurškega združenja so ugotovili med drugim, da bi mogle cevke iz plastičnih snovi uspešno nadomestiti poglavitve žile v človeškem telesu. Nevarne raskaste oteklina na hrbtnici je mogoče odpraviti s tem, da prizadeta vretenca povsod odstranijo in jih nadomestijo s kostmi, obloženimi s kovinami ali s plastičnimi snovmi.

LABORATORIJSKI GRANIT

Vse kaže, da bodo kmalu izoblikovali metodo, po kateri bo mogoče sintetično proizvajati granit. Pred šestimi leti so pridobili granit iz ognjeniškega stekla, nemški znanstvenik Winkler pa je nedavno izpostavil pritisku 2000 atmosfer na 800 stopinj segreto glino, ki se je spremenila v umetni granit z lastnostmi naravnega.

120.000 LAŽNIH IMEN

ZAŠČITNE OBLEKE IZ VOLNE PROTI OGNJU

Na Nizozemskem so začeli s proizvodnjo zaščitne obleke proti ognju, ki je v celoti iz volne in tehta 25.000 gramov. Ime so ji dali »Firebird«. Obleka je univerzalnega tipa s pripadajočimi zapetnostmi rokavicami. Proizvajajo jo iz nekega volnenega sukna, ki je specielno pripravljeno kot zaščito proti direktni vročini in toplotnemu žarčenju. Ker je zelo lahka in prožna, je nosilec popolnoma svoboden pri gibanju. Ta obleka bo zlasti dobro prišla gasilcem in reševalcem.

V Londonu je letos izšla knjiga z naslovom »Nova Nemčija in stari nacisti«, katere avtor je T. H. Tetens, ki je bil v zadnji vojni ujetnik v Nemčiji, po vojni pa član zavezniške komisije za ugotavljanje vojnih zločinov.

Tetens trdi, da nacizem v Zahodni Nemčiji še ni izginil. Nasprotno, vrnil se je v vse državne in društvene pore Zahodne Nemčije. Avtor ima za svoje trditve obilico prepričljivih in avtentičnih dokazov. Med drugim navaja, da 85 odst. pomembnejših nacistov uživa lepe pokojnine, medtem ko milijoni njihovih žrtev niso dobili niti najmanjše odškodnine. V svoji knjigi pravi, da vdomve vojnih zločincev Göringa, Himmlerja, Heidericha in drugih prejema zelo visoke pokojnine.

Posebno poglavje govori o tistih nacistih, ki zavzemajo zelo važne položaje v današnji Zahodni Nemčiji. Omenja med drugimi tudi zloglasnega Globkega, državnega sekretarja in desno roko samnega kanclerja Adenauerja. Zanimiv je tudi naslednji primer: dr. Herbert Dittman, bivši Hitlerjev diplomat, ki je bil odgovoren za množične deportacije in likvidacije Židov, je sedaj zahodnonemški veleposlanik v Braziliji. Končno objavlja Tetens tudi dokumentaren seznam, ki dokazuje, da v Zahodni Nemčiji živi danes najmanj 120.000 nacističnih zločincev z lažnimi imeni.

Kaj je OAS?

Revija »U. S. News And World Report« navaja naslednje podatke o organizaciji tajne vojske — OAS — v Alžiriji:

»OAS v Alžiriji — tajna vojska naseljenih Evropejcev, ki terorizira alžirska mesta in Pariz — je nekaj več kot tolpa teroristov.

V Alžiriji ni več ko 3000 komandosov OAS. To so revolveraši in bombaši: Francozi,

Spanci, Italijani, Maltežani in bivši nemški nacisti.

Bombašev OAS v Parizu in drugih francoskih mestih je še manjš, ni jih več od nekaj desetih. Toda ta majhna skupina uživa podporo neobičajne mreže, imenovane »internacionalna OAS«.

Izven Alžirije se dobro znani ultrašči skrivajo za mednarodno OAS. Bivši fašisti v Italiji, bivši nacisti v Nemčiji in falangi-

sti v Spaniji — še vedno uradna stranka v Francovski državi — to so simpatizerji OAS.

Madrid je velika baza internacionalne OAS. Francovi svaki Serrano Suner skrbi za stike voditeljev OAS v Madridu. Oficirji španske vojske prav tako tajno sodelujejo z agenti OAS proti de Gaullovi Franciji.

Italijanska podružnica internacionalne OAS je dobro organizirana. Napad na italijanskega petrolejskega magnata Enrica Matteja, ki so ga skušali ubiti, pripisujejo OAS. Alžirski teroristi pravijo, da namerava Mattei črpati alžirski petrolej za muslimane.

Po internacionalni OAS se več manjših strank skrajne desnice v Evropi zdaj trudi oživiti fašizem. Za zdaj pa ni ne kaže, da se jim bo to posrečilo.

naj zmeraj nosi s seboj kako sredstvo proti krčem (nitroglicerinski preparati)!

ŽOLČNI NAPADI

se javijo z naglo nastalo bolečino na desni zgornji strani trebuha, ki utegne sevati tudi v področje med lopaticama. Krče lahko spremljajo splošna nemirnost, bledica, nagnjenost h kolapsu, hudo potenje in po-nanjkanje sape.

Vzroki so mehanično zamašen žolčni odvodni kanal (zaradi kamna), funkcionalni krči, zamislitve ali draženja, nastala zaradi vnetja, v žolčnem mehurju in kanalih. Napad utegne sprem-

kislih, zelo začinjenih in mastnih jedi, alkohola in kave. Priporočljivo so lahka odvajalna sredstva (kure z mineralno vodo). Posvetujmo se z zdravnikom.

LEDVIČNI KAMNI

nastanejo iz nekaterih sestavin seči v ledvičkah, v ledvičnih kanalčkih in zlasti v tako imenovanih kotanjah. Če zaide kamen v kak sečevod, ga lahko zdraži, da se začne krčevito ožiti. Posledica so zastoji vode in LEDVIČNI KRČI.

Krčevite bolečine v ledvičkah se vajo tudi v sečevod, mehur, dimlje in notranjo stran beder. Spremljajo jih slabost, bruhanje, mrzel pot in splošen nemir.

Najpreprostejša, lahko dosegljiva sredstva so vroči obkladki in vroče pijače, torej toplota v vseh oblikah. Značilnih ledvičnih krčev pa ne povzročajo zmeraj ledvični kamni; za primer navedimo samo zoženje sečevodov zavoljo drugih obolenj (tuberkuloza), ledvične tumorje itd.

Za preprečevanje ledvičnih krčev priporočajo kure z mineralno vodo, dieto (vprašajmo zdravnika, ker so za različne vrste kamnov predpisane različne diete), mnogo gibanja, morda v obliki lahke gimnastike.

Vedimo, da se pri vsakem obolenju, ki ga spremljajo napadi in krči, moramo zateči po nasvet k zdravniku. Natančno diagnozo in diferencialno diagnozo (ločitev od ostalih obolenj, ki imajo podobne bolezenske znake) lahko postavi samo zdravnik in on tudi predpiše ustrezno obliko zdravljenja.

NAPADI IN KRČI

NAPAD ANGINE PECTORIS

je posledica nezadostne prekrvavitve srčne mišice zavoljo funkcionalnega krča ali sklerotičnega zoženja srčnega ožilja. Zanj so značilne zbadajoče ali krčevite srčne bolečine, ki pogosto sevajo v desno ramo. Možna sta silno razburjenje in smrtna groza. Kot stranska bolezenska znaka nastopita včasih slabost v želodcu in bruhanje.

Glavni vzroki so živčne motnje, arterioskleroza in splošna srčna šibkost. Napade angine pectoris opažajo tudi pri tako imenovanih krizah srčnega pritiska in pri nekaterih srčnih hit-bah, paroksimalni tahikardiji (izredno naglo bitje srca, ki ima značaj napada) v težkih oblikah anemije, (slabokrvnost), prekomerni funkciji žleze ščitnice in v klimakterju.

SRČNA ASTMA

se pojavi, kadar odpo-ve levi srčni prekat. Zavoljo te motnje naglo zastane pljučni krvni obtok. Ta zastanek sproži refleksne mehanizme, ki tečejo preko dihalnega centra v male možgane; posledica je napad. Bolniku skoraj popolnoma vzame sapo, prevzameta ga občutek, da se bo zadušil, in smrtna groza. Nadaljnji bolezenski znaki so bledica, potenje, modrikaste ustnice in pojavi razdraženosti v območju dihal, podobno kakor pri bronhitisu. Napadi trajajo različno dolgo, a zelo redko pol ure ali več. Če nastane tako imenovani srčni edem (vdor serum-ske tekočine iz pljučnih kapilar v pljučne mehurčke) se lahko konča s smrtjo.

Vzroki srčne astme so kronična obolenja srca, visok krvni pritisk, obolenja koronarnega ožilja in težke boleznile ledvic, povezane z visokim krvnim pritiskom. Napadi srčne astme so pred štiridesetim letom starosti redki, pogosto pa mučijo srčne bolnike med petdesetim in sedemdesetim letom. Za bolezen naj se takoj pozanima zdravnik. Prehrana naj bo lahka, z malo tekočino. Med napadom je zaradi pomanjkanja zraka priporočljivo odpreti okna in posaditi bolnika v udoben naslanjač. V vsakem primeru je treba poklicati zdravnika!

Naše zdravje

Napad traja različno dolgo, nekaj sekund ali minut, včasih pa se vleče do ene ure. Najhuši, zelo dolgi napadi so znak srčnega infarkta, pri katerem se običajno trombično zamaši kaka koronarna arterija ali kaka njena stranska žila; zaradi pretirane dovajanja hrane v to ali ono področje srca utegne nastopiti srčna smrt.

Tudi za angino pectoris bolni ljudje naj takoj obiščejo zdravnika. Brezpogojno naj se izogiba hudega razburjenja, preutrujenosti, nikotina in alkohola; žive naj mirno, urejeno življenje.

Med napadom je potrebno zagotoviti dovolj svežega zraka, priporočljivi so tudi vroči obkladki na okolico srca. Bolnik

ljati kratek čas trajajoča, nekoliko višja telesna temperatura. Daljša, višja temperatura je lahko posledica infekcije. Za žolčnim krčem podobnimi znaki se utegnejo skrivati predrtje žolčnega tira, bolečine zaradi ledvičnih kamnov, vnetje slepega črevesa, obolenje želodčne slinavke itd.

Bolnik naj leže v posteljo, pije vroče pijače (metin čaj in mleko), damo mu tople obkladke (tudi zavojčke fanga (fanga je neko zdravilno blato), vroče vrečice lanenih semen ali krompirja). Včasih pomagata je termofor ali grelna blazina. Vroče obkladke damo nekajkrat dnevno, tako dolgo, dokler koža ne zardi.

Preprečevalno deluje primerna dieta. Zlasti naj se bolnik izogiba

Dvanajst prekrškov na minuto na italijanskih cestah

Lani so v Italiji zbral razen ostalih statističnih podatkov o cestnem prometu tudi podatke o številu prekrškov cestnih predpisov, ki jih je bilo šest milijonov. Za te prekrške so pobrali za deset milijard lir glob. Časovni preračun izkazuje: 12 prekrškov na minuto.

